

दैनिक

सह्याद्रीचा राखणवार

www.sahyandrinews.com

• संस्थापक संपादक : मारोती नारायण घुमे •

(महाराष्ट्र) • वर्ष ०१ वे • अंक २६ • Title - Code :- MAHMAR4951 • शुक्रवार दि. १३ ऑक्टोबर २०२३ • पाने ४ • पान १ • मो. ९०९१७ ०८८४० • किंमत २ रु.

जनता रोड टेंक्स भरते मग टोल कराला?

राज ठाकरेंचा मुख्यमंत्री शिंदे यांना प्रश्न

मुंबई। प्रतिनिधी
जनता रोड टेंक्स देते मग टोलचा भार कशाला असा रोखठोक सवाल मनसे अध्यक्ष राज ठाकरे यांनी मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना केला. राज्यातील टोलचा प्रश्न पुन्हा एकदा ऐपीवर आला आहे. राज्यातील विविध ठिकाणच्या टोलच्या मुद्दावरून आज महाराष्ट्र नवनिर्माण सेंचे अध्यक्ष राज ठाकरे आणि मनसेच्या शिंदेंद्वारा मुख्यमंत्री एक नाथ शिंदे यांची सहाय्या अतिशयगृहावर भेट घेतली. टोलची दरवाढ करण्यात आली आहे ती करू नये अशी

मागणी करण्यात आली. टोल नाक्यांवर सुविधांचा अभाव का? माहिलांसाठी शिंदेयांनी केला. रस्त्याची अवस्थादेवील चांगली नसल्याचा मुद्दाही या बैठकीत राज ठाकरेंनी उपस्थित केला. टोल वसुलीच्या माध्यमातून युक्ती सरकारच्या काळातील उड्डाणपूल आणि रस्ते बांधणीचा खर्च वसुल करण्यात येत आहे. मात्र, आता २०२७ नंतर उद्या शुक्रवारी १३ तारखेला राज ठाकरेंच्या घरी बैठकीचं आयोजन करण्यात आलं आहे. या बैठकीनंतर उपस्थित केला. मनसे अध्यक्ष राज ठाकरे यांनी टोल प्रश्नावरून मुख्यमंत्री एकनाथ

म्हणाले. 'मी तुम्हाला एकच वाच्य सांगणा आहे. मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्यासोबत चर्चा झाली. परतु या चर्चेनंतर त्याच्या निर्णयापर्यंत येण याच्यासाठी म्हणून उद्या सकाळी ८ वाजता माझ्या घरी बैठकीत काय निर्णय होतो याबाबत मी १० वाजता पत्रकार परिषद घेऊन सागेन. मुख्यमंत्री पूर्ण सकारात्मक आहेत. टोलबाबत कोणत्या गोष्टी होणार, काय निर्णय होणार हे मी उद्या सकाळी सागेन. पोलिसांच्या घराबाबतही चर्चा झाली', अशी माहिती राज ठाकरे यांनी दिली.

महाडोली ते चिकणी रस्त्याची दुरावस्था प्रशासन कुंभकर्णी झोपेत

वरोग | प्रतिनिधी
तालुक्यातील महाडोली ते चिकणी रस्त्याची अत्यंत दयनीय अवस्था झाली आहे. रस्त्याने मोटार सायकल ने प्रवास करणे अवघय झाले आहे. लोकांना जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागत असून विद्यार्थ्यांना नाहक त्रास सहन करावा लागत आहे. अंतेक निवेदन देवून देखील प्रशासनाता

जाग आली नाही. या रस्त्याने मोठे मोठे खड्डे पडले आहेत. तात्काळ रस्त्याचे काम सुरु करावे अशी मागणी शिवसेना (उद्घव बाळासाहेब ठाकरे) युवांसेना सैनिक अधिजित कुडे यांनी केली आहे. यावेळी विजय कुडे, रोशन भोय, गाहल डोमकावळे, राजू पुसदेक, गजानन हीवरकर, प्रतोंक कुडे, प्रोद्ध बुडे उपस्थित होते.

बोरी केंद्रात शिक्षण परिषद व निरोप कार्यक्रम

अहेरी | प्रतिनिधी
समुद्र साधन केंद्र बोरी अंतर्गत शिक्षकांसाठीची तिसरी शिक्षण परिषद व सेवानिवृत्त अधिकारी, कर्मचारी यांचा निरोप कार्यक्रम जि.प.प्राथमिक शाळा आपासली येथेल सभागृहात संपन्न झाला.
सदर कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी केंद्र प्रमुख लक्ष्मी कुसराम या होत्या तर प्रमुख उपस्थिती गटशिक्षणाधिकारी रामचंद्र मुंमोडे, सेवानिवृत्त शिक्षक त्रिनांवीवार, उच्च श्रेणी मुख्याध्यापक गोपाल खेवले, ममता खरवडे यांची होती. सुरवातीला शिक्षण परिषदेच्या नियोजित तासिका घेण्यात आल्या. त्या शासनाच्या विविध योजना, फुलोरा अंतर्गत स्तरनिश्चिकरन व सध्याची शाळांची स्थिती व न्यायवरील उपयोगी योजना तसेच मानसिक आरोग्य स्वास्थ्य अंतर्गत तानतनावाचे व्यवस्थापन व शाळा स्तरावर घायाचे कार्यक्रम उत्कर्ष याविषयावर सुलभक अनिल चांदेकर, शैला गोरेकर व केंद्र प्रमुख लक्ष्मी कुसराम यांनी मार्गदर्शन केले. प्रपरिषदेच्या दुसऱ्या सत्रात सेवानिवृत्त गटशिक्षणाधिकारी रामचंद्र मुंमोडे, शिक्षक त्रिनांवीवार व बदलुन गेलेले उच्च श्रेणी

मुख्याध्यापक गोपाल खेवले व शिक्षिका ममता खरवडे यांना केंद्रातर्फ शाल श्रीफल व भेट वस्तु देऊन सपन्तीनी सत्कार करण्यात आला. याप्रसंगी गटशिक्षणाधिकारी रामचंद्र मुंमोडे, गोपाल खेवले व ममता खरवडे यांनी आपले मनोगत व्यक्त करताना त्यांनी केलेले कार्य व हे कार्य करण्यासाठी शिक्षकांचे मिळालेले सहकार्य याबाबत अपल्य भावाव व्यक्त केल्यात. केंद्रातर्फ शिक्षक प्रकाश दुर्गे व शिक्षक डॉ. आत्माराम तोंडे यांनी आपले विचार व्यक्त केले. कार्यक्रम संचालन कु.शैला गोरेकर तर आभार प्रदर्शन कु.सुरेखा मेश्राम यांनी व्यक्त केले. कार्यक्रम याच्यासोबत तालुक्यातील वादिवार, वाघमारे, मंत्रीवार, रविवार येण्यासाठी सहकार्य मिळाले.

अँड.चंद्रशेखर चांदेकर यांनी चार वर्षांच्या कर्करोग रुग्णाला मदत करीत वाढदिवस केला साजरा

राजुग | प्रतिनिधी
राजुग तालुका बार असोसिइशनचे अध्यक्ष ड. रविंद्र टिप्पले, यांचे उपस्थिती मदत करण्यात आले. वाढदिवस म्हणजे मित्र, परिवारासाठी मोरी पर्यायी असते. पण समाजात काही असे अपेक्षित असतात की ते जीवन जगत असताना सतत संघर्ष करून एक एक क्षण काढीत आहे. अँड. चांदेकर यांच्यासाठ्या सामाजिक बांधितकी जो पासणाऱ्या व्यक्तिमत्वाकडून वाढदिवस साध्या पद्धतीने करीत वाढदिवसाचा

खर्च कर्करोगाने पीडित प्रणय निकोडे या चार वर्षांच्या बाळाला मदत म्हणून न्यायमंदिरात राजुग येथिल पत्रकार श्रीकृष्ण गोरे, यांच्यामध्यमातून पाठविली आहे. यावेळी राजुग बार असोसिइशनचे अध्यक्ष ड. राजेश लांजेकर, सचिव ड. रविंद्र टिप्पले, यांचे उपस्थितीत मदत करीत वाढदिवस साजरा केला. यावेळी राजुग बार असोसिइशनचे अध्यक्ष अँड. राजेश लांजेकर, सचिव ड. रविंद्र

टिप्पले, अँड. निनाद येणे, ज्येष्ठ विधीज्ञ मुलीधर देवाळकर, सदानंद लांडे, अरुण थोटे, सुनील वजळवार, विजय पुणेकर, राकेश पिंपळकर, प्रविण आस्वले, मांश बोबाटे, विशाल उपरे, रुपाली दास, प्रशांत तेलकपल्लीवारा, मोहन कलेगुरावर, भीमराव दुर्गे, शंतनु देशमुख, वशवंत खोके, वंदना जाधव, पदमा मोहितकर, सामाजिक कायकंतां राकेश बेतावर यांची उपस्थिती होती.

जिल्हा सहकार बोर्ड चंद्रपूर चे जिल्हा उपाध्यक्ष, माजी संचालक चंद्रपूर जिल्हा मध्यवर्ती बँक चंद्रपूर, संस्थापक साई विद्यालय वंधली तालुका वरोग तथा लोक विद्यालय तथा कनिष्ठ महाविद्यालय चालबर्डी तालुका भद्रावतीचे

मा.वसंतराव विधाते साहेबांना

वाढदिवसानिमित्त हार्दिक शुभेच्छा...!

:: शुभेच्छुक ::

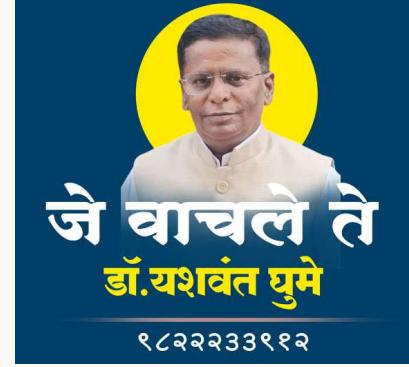
वसंतराव विधाते मित्र परिवार

सहानुवाची रखण्डर

ओबीसी आरक्षण आणि सरकारचे इतिवृत्त

ओबीसींच्या न्याय्य मागण्यांसाठी चंद्रपुरात झालेल्या आंदोलनाचे इतिवृत्त सरकारतरफे कधी सार्वजनिक केले जाईल याकडे सगळ्यांचे लक्ष लागले आहे. त्यात उशीर होत असल्याने ते केव्हा प्रकाशित होईल आणि त्यात काय लिहिले असेल याची उत्सुकता वाढली आहे. शासनाने लवकर इतिवृत्त प्रकाशित करून ओबीसींना न्याय द्यावा अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

मागील महिन्यात चंद्रपूर येथील
जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर राष्ट्रीय
ओबीसी विद्यार्थी महासंघाचे जिल्हा
अध्यक्ष रवींद्र टोंगे यांनी अन्नत्याग
आंदोलन केले होते. मराठा समाजाचा
ओबीसीमध्ये समावेश करू नये यासह
इतर मागण्यांचाही त्यात समावेश होता.
जवळजवळ २० दिवस आंदोलन
चालल्यानंतर सरकारने या आंदोलनाची
दखल घेतली. इतर ओबीसी समाजातील
नेत्यांशी चर्चा व विचारविनिमय
केल्यानंतर या मागण्या पूर्ण करण्याचे
आश्वासन सरकारकडून मिळाले.
आंदोलनकर्ते टोंगे यांच्यासोबत झालेल्या
चर्चेचे इतिवृत्त ३ दिवसात जाहीर करणार
असे ठरले. सभेचे इतिवृत्त लिहायला
वेळच किती लागतो.तास, दोन तास,
चार तास, खूप झाले तर एक दिवस
पुरेसा आहे.मात्र प्रत्यक्षात बैठक होऊन
आज १३-१४ होत आहेत तरी
सरकारकडून या बैठकीचे इतिवृत्त जाहीर
होत नसल्याने ओबीसी समाजामध्ये
अस्वस्थता पसरली आहे. सरकारच्या
मनात काही खोट तर नाही ना? सरकार

आपल्याशी काही दाबाजी तर करणार
नाही ना? अशा अनेक शंकांचे विचू
मनात थैमान घालत असल्याने अस्वस्थता
पसरली आहे. इतिवृत्ताला उशीर होत
असल्याने ओबीसी समाजातील नेत्यांना
शंकाकुशंका यायला लागल्या आहेत.
बैठकीच्या इतिवृत्तासाठी सगळे आतुरतेने
प्रतिक्षारत आहेत.

काही दगाफटका झालाच तर ओबीसी
संघटना पुन्हा आंदोलनाच्या पावित्र्यात
असल्याची चर्चा कानावर येत आहे. या
आधीही ओबीसी आंदोलनाला नागपूरसह
विदर्भात उत्तम प्रतिसाद मिळाला.
ओबीसी समाजाने मोर्चा, आंदोलने
आणि निवेदन देऊन आपला प्रतिसाद
नोंदवला. ओबीसी समाजाची संख्या
भारतात ५२% असल्याचे सांगतात.
३०४२ जातीत तिक्कनलेख्या या

३७४२ जातात विखुरलल्या या समाजाला २७% आरक्षण म्हणजे खरंतर हा एकप्रकारे अन्यायच आहे. परंतु असे सांगितले जाते की, सुप्रीम कोर्टाच्या एका निकालानुसार देशातील सर्व आरक्षण मिळून ५०% च्या वर जाऊ नये असे ठरविण्यात आल्याने मिळेल त्यावर समाधान मानावे लागत आहे. इतर समाजाप्रमाणे हा समाज पाहिजे संघटित नसल्याने त्यांच्यावर नेहमीच अन्याय होतो. त्यांच्या मागण्या मान्य केल्या जात नाहीत. अनेक न्याय्य मागण्यांकडेही सरकार हेतुपुरस्कृत दुर्लक्ष करत असते ही भावना जनमानसात निर्माण होत आहे. साधे उदाहरण घेऊया. बिहारच्याप्रमाणेच महाराष्ट्रामध्ये जातीनिहाय सर्वे करण्यात यावा ही ओबीसी समाजाची साधी आणि सोपी मागणी आहे. ज्या देशात गुरे,

ओवीसी आरक्षण

जनावरे यांचीही मोजणी केली जाते त्या
देशात ओबीसींच्या जनगणनेकडे दुर्लक्ष
केले जाते ही चिंताजनक बाब आहे.
ओबीसींना सुवर्णमय भविष्य द्यायचे
असेल तर त्यांची जातीनिहाय जनगणना
झालीच पाहिजे असे अनेकांना वाटते.जे
बिहारला जमले ते महाराष्ट्राला का जमत
नाही? या समाजामध्ये प्रचंड नाराजी
असल्याची चर्चा ऐकायला मिळत आहे.
ओबीसींच्या साध्या जातीनिहाय
जनगणनेला सरकार तयार नसल्याने
सरकारच्या मनात नेमके काय चालू
असेल याचा अंदाज बांधता येत नाही.
ओबीसी समाजातील मुला, मुर्लीसाठी
स्वतंत्र वस्तिगृह सुरू करावे या
मागण्यांसह अन्य २२ मागण्या आहेत.
ओबीसींच्या सर्व मागण्या मान्य करण्याचे

आश्वासन शासनाच्या वर्तीने देण्यात आले आहे. या मागण्यांवर लवकरच अंमलबजावणी होईल असे वाट होते. तीन दिवसात या मागण्यांचे इतिवृत्त प्रकाशित करण्याचे आश्वासन सरकारातर्फ देण्यात आले होते. त्यामुळे अनेकांच्या आशा पल्लवीत झाल्या होत्या. परंतु आतु १४ दिवसांचा कालावधी लोटल्याने सरकारच्या मनात काय चालले आहे? याची चिंता ओबीसी समाजामध्ये वाढली आहे. या सभेचे इतिवृत्त लवकरात लवकर मिळावे यासाठी सर्वांचे प्रयत्न चालले आहे. या दिरंगाईतून ओबीसींच्या तोंडाला पाने पुसली जाणार नाही यासाठी सगळे दक्ष आहे. ओबीसी कल्याणमंत्री अतुल सावे यांनी बैठकीतील इतिवृत्तावर काम सुरू असल्याची माहिती दिली असल्याचे वृत्त आहे. तरीही राज्य

शूर आम्ही सरदार अम्हाला काय कुणाची भीती ? देव, देश अन धर्मापायी प्राण घेतलं हाती !

देव, देश अन धर्मापायी प्राण घेतलं हाती !

शाळकरी मुलापासून ते उत्तरवयाकडे झुकलेल्या ज्येष्ठापर्यंत सगळ्याच्या अंगावर रोमांच उठवणारे आवेशपूर्ण ॲसे कवियत्री शांता शेळके यांनी लिहिलेले हे अजगारम शौर्य गीत! फक्त शौर्यगीतच नव्हे त भक्तीगीत, भावगीत, प्रेमगीत, विरह गीत अशा काव्य जगतातल्या प्रत्येक कोंदणात आपले शब्दभेती अलगाद आणि चपखल असे सजवून मराठी साहित्यात कधीही न संपणारा अविस्मरणीय लेखनाचा खजिना सर्व सुजाण वाचकांसाठी कवियत्री शांता शेळके बाई यांनी ठेवला आहे. शांता शेळके यांचे सहजसुंदर आणि तरल असे सर्जन गीत म्हणजे अवघ्या मराठीजनांच्या काळजातले संवेदनशील भाव ! कविता आणि गीत या प्रकारातील अंतरच पुसून टाकणाच्या शांताबाईंनी महाराष्ट्रातल्या प्रत्येकाच्या जगण्यातल्या अनेक प्रसंगांमध्ये साथ दिली आहे. यंदाचे वर्ष त्यांच्या जन्मशताब्दीचे. या निमित्ताने या लेखाद्वारे त्यांना वाहिलेली ही शाब्दिक आणि भावनिक आदरांजली! शांता शेळके यांचा जन्म १२ ऑक्टोबर १९२२ साली पुणे जिल्ह्यातील इंदापूर गावी झाला. त्या एक प्रतिभासंपन्न मराठी कवियत्री होत्या. याशिवाय त्या एक प्राध्यापिका, संगीतकार, लेखिका, अनुवादक, बाल साहित्य लेखिका, साहित्यिक आणि पत्रकारही होत्या. शांता शेळके यांचे शिक्षण पुण्यात (हुंजूरपाणा शाळा व स.प. महाविद्यालय येथे) झाले. आर्चार्य अन्यांच्या 'नवयुग' मध्ये ५ वर्षे उपसंपादक राहिल्यानंतर त्यांनी नागपुरातील हिस्तॉप महाविद्यालय, तसेच मुंबईतील रस्थ्या व महर्षी दयानंद महाविद्यालयांमध्ये मराठीच्या अध्यापिका म्हणून काम केले. अनुवादक, समीक्षा-स्टंभ लेखिका, वृत्तपत्र सहसंपादिका म्हणूनही शांता शेळके यांनी साहित्यात मोलाची भर घातली आहे. शांता शेळके या केंद्रीय फिल्म प्रमाण मंडळाच्या, तसेच राज्य नाटक परिनीक्षण मंडळाच्या सदस्य्य होत्या. शांताबाईंनी डॉ. वसंत अवसरे या टोपण नावाने देखील गीते लिहिली. १९९६ या वर्षी आळंदी येथे झालेल्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य समेलनाचे मानाचे अध्यक्षपदही बाईंनी भूषवले. शांता शेळकेंनी साहित्यातील किती तरी क्षेत्रं सहज ओलांडली. वाडमयाच्या क्षेत्रात त्यांनी स्वतःचं अस्तित्व निर्माण केलं. बालसाहित्याच्या जगातही त्यांची कामगिरी उल्लेखनीय आहे. अनेक नाटके, ध्वनी मुद्रिका, चिरप्रतांसाठी त्यांनी विपुल गीतलेखन केले. 'तोच चंद्रमा', 'कव्यांचे दिवस फुलांच्या राती', 'चित्रगीते' ही त्यांची गीतसंकलन प्रसिद्ध आहेत. शांताबाईंनी हिंदी, इंग्रजी, संस्कृत या भाषांमधील साहित्याचे अन्यत ओघवत्या शैलीत मराठी भाषांतर केलेले आहे. महाकवी कालिदासाचे 'मेघदृत', 'वौघीजीणी' त्यांच्या कविताबोराबरच त्यांचे गद्यलेखन सुद्धा खप सुंदर आणि मनाला पकडून ठेवणारे आहे. वाचायला घेतले की सोडवत नाही त्यांची पुस्तके. त्यांचे

लमोहेर, कावेरी, बासीरी, इत्यादी कथासंग्रह र ओढ, धर्म, अशा कांदंब-या प्रसिद्ध महेत. धूळपाटी नावाचे त्यांचे आत्मचरित्र सुद्धा पृष्ठ सुंदर आहे. स्वतःच्या लहानपणाबद्दलच्या त्यातील आठवणी तर आपल्याला हेवा करायला गवतात. तसेच 'पावसाआधीचा पाऊस', 'आनंदाचे झाड', 'वडीलधारी माणसे' हे त्याचे लिलित लेख संग्रह खूपच गाजलेले आहेत. अंतर हे शांताबाईच्या दृष्टीनी फक्त अर्थार्जिनाचे धन नव्हते तर स्वतःच्या भाषाभ्यासातील भर कणरेपण होते. त्यातील अत्यंत गाजलेले अंतर म्हणजे जपानी हायकुंचे. जपान मधील काव्यप्रकार त्यांनी अनुवादित करून मराठी सेकांच्या पुढे 'पाप्यावरच्या पाकळ्या' नावानी वला आणि तो लोकांना इतका आपला वाटला ठीक आता मराठी हायकू असं च इणतात. मराठी, संस्कृत आणि इंग्रजी या तिन्ही अंवंबर शांताबाईचं प्रभुत्व होते. वाडमयाचे गळेच प्रकार जरी त्यांनी हाताळले असले तरी तेतकर म्हणून त्या विलक्षण लोकप्रिय झाल्या आणि मराठी माणसांच्या मनापर्यंत पोहोचल्या. खाद्या गीतातून भावानाट्य चित्रीत करण्याचं शब्दकौशल्य त्यांच्या अनेक गीतातून आपल्याला गणवत. विविध क्षणातील वेगवेगळे तंग यांच्या तरलतेसह टिपणं त्यांना सहज जमायच. असेन मी नसेन मी', 'वर्ष', 'रूपसी', 'गोंदण', 'अनोळख', 'जन्माजाहवी' ही त्यांच्या कविता ग्रहाची काही नावे. 'मुका आणि इतर गोष्टी' त्याचा पहिला कथासंग्रह. 'स्वप्नतरंग' ही त्यांची पहिली कांदंबी; तर 'शब्दांच्या दुनियेत' त्यांचा पहिला ललितलेख संग्रह. त्यांनी उत्तम नवुवादही केले. मगे उभा मंगेश पुढे उभा मंगेश आरखी भक्ती गीते लिहिली. शूर आम्ही सरदार आणि मराठी पाऊल पडते पुढे या सारख्या चित्रपट यांची अनेकांना स्फुरण दिलय. वास्तविक तांता शेळके म्हणजे सगळ्या लहान मुलांच्या डाढक्या आजी. नातवंडांसाठी किलबिल कलबिल पक्षी बोलती, विहीणबाई विहीणबाई गश्या अनेक छान छान कविता, बालगीत नहिणा-या. सोप्या शब्दात सर्वाना समजेल मगेल अशी कुठलाही कृत्रिमेतेचा शब्दप्रयोग न रता कवितेची उत्तमरित्या बाधीनी केली आहे, त्यांच्या कवितांचे वैशिष्ट्य आहे. मराठी शब्द पुस्तक महामंडळानेही शांता शेळके यांच्या वना शालेय अभ्यासक्रमात घेताना रचनेची हजता पाहिली आहे, त्यामुळे खालच्या गर्गापासून ते वरील वर्गापर्यंत रचना शालेय अभ्यासक्रमात टिकून राहिल्या आहेत. द्या खाद्याच्या निमित्ताने, शांताबाईच्या अशाच काही माठवणीतीली कविता, गीतांना आठवणींचा जाळा देण्याचा एक प्रांजल प्रयत्न मी इथे करत गाहे.

गणेशोत्सवात हे गाण ऐकलं नाही असं सांगणारा माणूस विरळाच! शांताबाईंनी लिहिलेल्या या भक्तीगीताने मराठी माणसाचे खुद गणेशासोबतचे नाते दृढ केले आहे असं म्हटल तर अतिशयोक्ती ठरणार नाही, इतकं हे गाण गणेशोत्सवाशी एकरूप झाले आहे. याशिवाय, गणराज रंगी नाचतो, नाचतो पायि घागऱ्या करिती रुणद्युण नाद स्वर्पि पोचतो !गणराज रंगी नाचतो, नाचतो नादयुक्त शब्दरचना कशी असावी, प्रत्येक शब्दाला एक अनोखा झाकार कसा असावा, कर्णमध्य अशी गेयता कशी असावी, आणि त्याच्बरोबर श्री गणेशाची स्तुतीपर आर्त आव्हणी कशी रचावी याचे चपखल उदाहरण म्हणजे हे भक्तीगीत होय! जीवनाविषयी, आयुष्यात येणारेण अनेक कडू गोड आठवणीविषयी काव्यात आपले विचार मांडताना शांत बाई लिहितात, 'काटा रुते कुणाला, आक्रंदतात कोणी मज फूल ही रुतावे हा दैवयोग आहे ही कविता म्हणजे जगण्याचा अर्थ सांगणारी एक कैफियतच आहे. या कवितेत त्या म्हणतात, की, 'कुणाच्याही पायी काटा रुतला तर त्यामुळे साहजिकच त्याचे आक्रंदन असणार आहे, मात्र माझ्या वाट्यास काटे न येता फुले आली. असे असूनही इतरांना जसे काटे रुततात तसी मला फुले रुतली !' हा एक अजब दैवयोग आहे. जगाच्या वाटेस काटे येतात आणि ते काटे पायी रुतल्यावर ओटातून वेदेनेचे हुकार बाहेर पडतात. अशा वेळी ज्यांच्या वाट्यात फुले असील अशी माणसे जगाच्या नजरेत मोठी भायवानच ठरतात. मात्र प्रत्यक्षात कधी कधी उलटे घडलेले असते, काळजातली वेदना अशा वेळी ओटावर आणता येत नाही. मग पायी रुतलेल्या काट्यापेक्षा खोल जखम काळजाला होऊन जाते, तिचा सलदेखील कुणाला दाखवता येत नाही ! किती कठीण आहे ही अग्रिप्रीक्षा ! मात्र शांताबाई पुढे लिहितात की, यात देवाची किंवा अन्य कुणाची काहीही चूक नाही कारण दध वेदनांचा हा शाप चिरंतन असून त्याची आता मी तमा बाळगत नाही. शांताबाईंची अशीच एक आठवणीतील कविता विजनवासात गेलेल्या देवळाचे चित्र आपल्या डोळ्यापुढे उभे करते. गावोगावी अशी चिरे ढासल्लेली देखभाल नसलेली देवळे आढळतात त्याचं अगदी यथर्थ वर्णन या कवितेत आहे. देवळाच्या भग्रतेचे दुःख या कवितेतून त्या मांडतात.

विजनामध्ये पडके डेऊल
ओशेट औला तो गाभारा
काळोखातील शिवलिंगावर
अभिषेकाची अखंड धारा
'ओलेत्या पानात, सोनिया उन्हात भरु मेघ आले डहाकी जणू नवी नवरी हल्द रंग ओले

साद ओली पाखाराची, ओढ जागे पावसाची डोहाळे या मातीला, सूर बोले थेंबातला वाटा आता कस्तुरी, गध उमले केंबातला या अशाच अवीट गोडीच्या कवितेत फक्त शब्दामध्यूर्य नाही तर नादामध्यूर्य ही आहे. निसर्गकविता कशी असावी याचे हे आदर्श उदाहरण म्हणायला हरकत नाही. शब्दाविषयी आपले विचार मांडताना त्या म्हणतात, 'तसे तर शब्द जिवाभावाचे सखेसोबती श्वासोच्छ्वासाइतके मला निकत्ये क्षणोक्षणी शब्दांच्या आधारानेच सोसत आले आजवर प्रत्येक अनांद, आद्यात, आयुष्याताली अधिक उणी अजूनही जेव्हा मन भरू येत अनिवार करावे वाटते स्वतःला शब्दांपाशी मोकळे वाटते, त्यांनाच याचे सर्वस्वाने शरण तेच जाणून घेतील आतले उत्कृष्ट उमाळे

शब्दाचे प्रयोजन आणि शब्दांचे महत्व एका कवितेच्या माध्यमातून इतक्या उत्कृष्टेने व्यक्त खचितच कोणी केले असेल. लुकलुकण्याच्या चांदीचं मोहक वर्णन करताना, शब्दबाबाळ न होता नेमक्या शब्दांत त्यांनी चांदीच्यांचे सौंदर्य व्यक्त केले आहे. त्या म्हणतात.

'सायंकाळी क्षितिजावरती मंदपणे मी करते लुकलुक शांत राहुनी अपुल्या जागी भवतालाचे बघते कौतुक !'

शांत बाईच्या कवितांचा उल्लेख होताना 'ऋतू हिरवा' या आठवण तर व्याहालाच हवी. 'ऋतु हिरवा कृतु बरवा, पाचूचा बनि रुजवा युग विरही हृदयावर सरसरते मधु शिरवा या कवितेत ॲट्रूंचे इंद्रधनुष्यी रगातले चित्र त्या आपल्या शब्द रचनेतून मांडताना त्या भिजुनी उहे चमचमती, मधुंगंधी तरल हवा, मनभावन हा श्रावण, मदनाचे चाप अशी शब्दसंगती यांनी साधाली आहे. स्वप्ने सर्वांनाच साद घालत असतात मात्र स्वप्नांची वाट नेहमीच आगाय असते. आपल्याला हव्या असणाऱ्या स्वप्नांच्या वाटेने गेल्यावर आपले इप्सिंत साध्य होईल का याबदल हा प्रश्न सर्वांनाच असतो. शांताबाईही जिथे आपली ध्येयपूर्ती होईल अशा स्वप्नसुर्षीचे बहारदार वर्णन आपल्या कवितेत करतात.

'ही वाट दूर जाते, स्वप्नामधील गावा माझ्या मनातला का तेथे असेल रावा ? जेथे मिळे धरेला आभाळ वाकलेले अस्ताचालास जेथे रविंबंब टेकलेले जेथे खुल्या ढगांनी संगीन साज ल्यावा घे सातली उहाला कवळून बाहुपाशी लागून ओढ वेडी खण येती कोटारासी एक एक चांदीच्याने नभद्रीप पाजळावा स्वप्नामधील गावा स्वप्नामधून जावे स्वप्नातल्या प्रियाला मनमुक्त गीत गावे स्वप्नातल्या सुखाचा स्वप्नीच वेद्य घ्यावा...'

'सुकुनी गेला बाग' या कवितेत शांतांता
केलले शब्दचित्रण अतुलनीय आहे. नेही
विशेषणांचा सुयोग्य वापर या कवितेत
केला आहे.
पाचोळ्यातच पाऊल बुडले जुन्या हरवा
पाउलवाटा, कसा काढणे माग? त्या तरुण
एकामेका दिल्याघेटल्या आणाभाका पापा
आशा जाळीत ये फैषापाची आग पालवार
चिटली नक्षी झाडांवरती मुकेच पक्षी
गळ्यातच गुदमरले त्या पुहा न थेई जाग
शांताबाईंची कोळीपातेही कथाप्रवण असून
माझ्या सारंगा, राजा सारंगा
डोलकरा रं धाकल्या दीरा रं
चल जावया घरा!
आज पुनवा सुटलंय दमान
दरियाच्या पान्याला आयलंय उदान
पिऊन तुफानवारा
शीड फाटलं धावतं पाठी
तुटलं सुकानू मोरली काठी
फेसाल पान्याचा घेरा
कोलीवारा रं राहीला दूर
डोलां लोटीला पान्याचा पूर
संबाल संसार सारा
हे कोळीगीत अर्थपूर्ण तर आहेच पण
बरोबर ते श्रवणीयही झाले आहे.
शृंगाररसाचा अतिरेक न करता देखण्या दूर
लावणी कजी लिहावी याचं उतम उठ
म्हणून शांताबाईंच्या लावणीकडे निर्देश
येईल. आपल्या साडीचं मनमोहक
करतानाच आपल्या प्रितमास साडीला हात
नको असे लाडे लाडेवं सांगण अगदी म्हणजे
शैलीत त्यांनी मांडलंय.
हे लोकप्रिय गीत म्हणजे:
रेशमाच्या रेखांनी, लाल काळ्या धाग्यांनी
कर्नाटकी कशिदा मी काढीला
हात नगा लावू माझ्या साडीला!
शांताबाईंचे एक बडबडगीत आज
पिढीलाही माहित व्हावे या हेतूने त्याचाही
या लेखात आवर्जन करावासा वाटतो. तेही
म्हणजे,
विहीणबाईं विहिणबाईं उठा आता उठा
भातुकलीचा सार्याईं तुम्ही केला चट्टामार
पसाभर शेंगदाणे, पसाभर गूळ
एकटीनं फस्त केलं लागलं का खूळ !
खादाडखाऊ विहीण म्हणून सारी करती
कुठुन मेलं बाहुलीचं लग्य काढलं आम्ही
विहीण म्हणून नशिबी आलात हो तुम्हीचा बाल्य
बाली आमची नाजुक तुमचा बाल्य वै
मोठा!
सोन्यासारखी लेके दिली आणि फसलं
भिकायांखशी नात जोडुन बसलो!
वरमाईच्या पोकळ नुसता पाहून घ्यावा त
बडबडगीताच्या चालीवर आध

वार्षिनी
टक्क्या
त्यांनी

वल्या
खाली
नासगे
तोतली
गीत
।
आहेत.

त्याच
गंगाची
राहण
करता
वर्णन
लावू
थाथाळ

नी

जच्या
उल्लेख
ना गीत

द्वा !
?
थद्वा
गी ?
कवडा
ो
गारा !
गारित

भातुकलीच्या विवाहप्रसंगातलं लोकगीतीही शांताबाईंनी मोठ्या तम्यतेने लिहिले आहे. या गाण्याला गाताना आजही बालपणातला आनंद अनुभवता येतो. प्रचंड लोकप्रियता मिळालेले त्याचे असेच अजून एक गीत म्हणजे, 'हा खेळ सावल्यांचा' या चित्रपटातील, लयबद्ध गोडी असलेले कोळीगीत!

वल्हव रे नाखावा हो वल्हव रे रापा
मी डोलकर डोलकर, डोलकर दर्वाचा राजा
पैठणी हा फक्त एक भारतीय पोशाख प्रकारच नाही तर महावस्थ असा मान मिळालेले नाजूक स्त्रीमाने एक भावविश्व! या पैठणीवरीच एक अजरामर कविता प्रत्येकाला आवडेल अशीच आहे. या कवितेत आपल्या आजीचीही आठवण त्या लिहितात : फडताळत एक गाठोडे आहे त्याच्या तदाशी अगदी खाली जिथे आहेत जुने कपडे कुंच्या टोपडी शेले शाळी त्यातच आहे घडी करून जपून ठेवलेली एक पैठणी नारळी पदर जरी चौकडी लयबद्ध शब्द, आणि मनाला भिडणारा आशय याचे उत्कृष्ट उदाहरण म्हणून 'पैठणी' या कवितेकडे पाहता येईल. अशी विविध रसातील, काव्य प्रकारातील अनेकविध गाणी लिहिलेल्या शांता शेळके ह्या एकच आहेत का असा प्रश्न पडावा इतक्या त्या आपल्या काव्यलेखनाशी तादात्म्य पावल्या आहेत. शांता शेळके यांना त्यांच्या लेखनक्षेत्रतील अतुलनीय कामगिरी बदल अनेक पुस्कारांनी गौरविष्णवात आले. त्यातील काही उल्लेखनीय पुस्कार म्हणजे गदिमा गीतलेखन पुस्कार (१९१६), सुरुसिंगर पुस्कार ('मागे उभा मंगोश, पुढे उभा मंगोश' या गीतासाठी), केंद्र सकाराचा उत्कृष्ट विप्रीत पुस्कार (चिप्रपट भुजंग), यशवंतराव चव्हाण प्रतिष्ठान पुस्कार (२००१) इत्यादी! याशिवाय शांताबाईंच्या नावानेही साहित्यक्षेत्रातील योगदानबद्दल 'शांता शेळके साहित्य गौरव पुस्कार' देऊन माननीय लेखक कवी, कवयित्रीना गौरविष्णवात येते. शांता शेळके बाई, यांच्या अजरामर अशा काही गीतांचा आडावा हा आजच्या नवीन वाचक पिढीलाही नवीकीच आपलासा वाटेल यात शंकाच नाही. शांता शेळके यांचा १२ ऑक्टोबर या दिवशी त्यांच्या जयंती निमित्त निमित्ताने आजचा त्यांच्या विषयी शब्दांजली लेख. त्यांच्या अजरामर लेखानाने त्या कायम आपल्या स्मृतीत राहतील. सरते शेवटी, त्यांच्याच एका कवितेने या लेखाचा समारोप करणे उचित ठरेल.

'असेन मी, नसेन मी, तरी असेल गीत हे फुलाफुलातं येथेल्या उद्या हसेल गीत हे.' असं तृणात लवलवाणारं, अश्रूतून ओग्यल्याणारं, फुलात हसाणारं त्यांचं हे गीत भावधावानांची विविधता व्यक्त करतं. खंरं म्हणजे शांता शेळकेच्या अंतर्मनात दहून बसलेल स्त्रीत असं स्वाभाविकपणे आणि सूक्ष्मपणे अनेक कवितातून शब्दांशब्दांतून प्रकट होतं. त्यांना त्रिवार वंदन!

सह्याद्रीचा राखणदार

खवासपुर येथे अनेकांचा शेतकरी कामगार पक्षात जाहीर प्रवेश

सांगोला | प्रतिनिधि

खावासपुर येथील आपा जरे वस्ती वरील शिवसेना
शिंदे गटाच्या अनेक कार्यकर्त्यांनी पुरोगामी युवक
संघटनेचे प्रदेशाध्यक्ष डॉ भाई बाबासाहेब देशमुख
यांच्या उपस्थितीत शेतकरी कामगार पक्षांमध्ये जाहीर
प्रवेश केला...

स्व गणपतरावजी देशमुख यांचे विचार हे सध्य स्थितीत किंती महत्वाचे आहेत त्यांची प्रचिती रोजच्या रोज येत असल्याची भावना प्रवेश केलेल्या कार्यकर्त्यांनी बोलुन दाखवली. आमंडी डॉ भाई बाबासाहेब देशमुख यांचे कार्य रोज अनुभव आहोत त्यामुळे येणाऱ्या काळात आमच्या समस्या सोडविण्यासाठी शेतकरी कामगार पक्ष सक्षम

असल्याची भावना आमच्या मनात रुजल्या मुळे
आज आंम्ही शेतकरी कामगार पक्षाचा लालबावटा
हातामध्ये घेत असल्याचे अनेक युवकांनी बोलून
दाखवले.... आप्पा जरे वस्ती वरील सर्व लोकांनी
एकत्रित येऊन आंम्ही शेकापक्षामध्ये काम करण्याचा
निर्णय घेतला असल्याचेही सांगण्यात आले .. श्री.नरेंद्र
संभाजी जरे, श्री.शहाजी संभाजी जरे, श्री.अशोक
संभाजी जरे, श्री.अभिमन्यु संभाजी जरे, श्री.अतुल
दत्तात्रेय जरे, श्री.ब्रह्मदेव प्रल्हाद जरे, श्री मधुकर
आत्माराम जरे, श्री.वामन भिमराव जरे, श्री.दुर्योधन
निवृत्ती भोसले, अतल भोसले, नितीन बागल, नवनाथ

दत्त भोसले, रमेश कुंभार इत्यादीनी शेतकरी कामगार पक्षात प्रवेश केला या कार्यकर्त्यांना शेतकरी कामगार पक्षांची विचारधारा समजावून सांगुन व आप्पा जेरे वस्तीचा व गावचा विकास फक्त शेतकरी कामगार पक्षच करु शकतो असे श्री नागनाथ जेरे व अंकुश यादव यांनी समजावून व पठवून सांगुन या कार्यकर्त्यांना शेतकरी कामगार पक्षाच्या झऱ्याखाली आणुन. वरील सर्वांचा जाहीर रित्या शोकापक्षामध्ये प्रवेश झाला. .परोगामी युवक संघटनेचे प्रदेशाध्यक्ष डॉ भाई

बाबासाहेब देशमुख मार्गदर्शन करताना म्हणाले की..आपली कोणतीही समस्या,अडचण आसुद्यात मी ती सोडवण्यासाठी कटिबद्ध आहे.आपण ज्या काही अनेक दिवसांपासून प्रलंबीत असलेल्या समस्याचा पाढा वाचलात त्या समस्या सोडवण्यासाठी शेतकरी कामगार पक्ष कटिबद्ध आहे.आज खच्या अर्थने स्व जरे तात्यांची आठवण येते आहे..जरे तात्यांची उणीच कोणीच भरून क घेणार नाही तरीही तुम्ही सर्व जेष्ठ व तरुण कार्यकर्त्यांनी एकदिलाने

राहुन आपल्या समस्या सोडविण्यासाठी प्रयत्नशिल
राहिल्यास शेतकरी कामगार पक्ष खंबीरपणे आपल्या
पाठीशी राहील.येणाऱ्या काळात ज्यांनी ज्यांनी शेतकरी
कामगार पक्षांमध्ये प्रवेश केला अहे त्या सर्वांना
विश्वासात घेऊन सर्व निर्णय घेतले जातील.तसेच
या सर्व कार्यकर्त्यांना शेतकरी कामगार पक्षांमध्ये
सन्मानाची वागणुक दिली जाईल असा विश्वास डॉ
भाई बाबासाहेब देशमुख यांनी प्रवेश केलल्या
कार्यकर्त्यांना दिला... सदर कार्यक्रमास पुरोगामी

खवासपुर गावातील अनेक कार्यकृत्यांचा शेतकरी कामगार पक्षात प्रवेश

विकास आणि दर्जेदार कामांसाठी शेतकरी कामगार पक्षाच्या विचाराची ग्रामपंचायत आणण्याचा एकमुखी निर्धार

राज्यातील भाजपाप्रणित सरकार गुजरातच्या आऊट सोसिंगवर चालते—नाना पटोले

मुंबई | प्रतिनिधि
प्रायासित मालारे तमांचा

तरुणासोबतच महाराष्ट्राच्या सुरक्षेचा खेळखडोबा करू नका, असा इशारा महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष नाना पटोले यांनी दिला आहे. नाना पटोले यांनी सरकाराचा खरपूस समाचार घेतला. मुंबई पोलिस दलात तीन हजार पदे कंत्राटी पद्धतीने भरण्याचा जीआर सरकारने काढला आहे. पोलिस दलासारख्या सुरक्षेसाठी महत्वाच्या असलेल्या खात्यात कंत्राटी पद्धतीने भरती करणे हे अव्यंत चुकीचे आहे. पोलिस दल, तहसीलदार अशी महत्वाचे पदे ऑक्टोसोर्सिंगने भरून सरकार चुकीचा पायऱ्डा पाडत आहे. सुरक्षेच्या दृष्टीने महाराष्ट्राचा देशात नावलौकिक आहे, कंत्राटी पोलिस भरती करून भाजपा सरकार महाराष्ट्राच्या सुरक्षेचे तीन तेरा वाजवत आहे. कंत्राटी पद्धतीने पोलिस भरती करून राज्यातील येड्याचे सरकार महाराष्ट्राला काळिमा फासण्याचे काम करत आहे, हे असताना आरक्षणासाठी मराठा समाजाला मोर्चे का काढावे लागत आहेत? नाना पटोले म्हणाले की, मराठा समाजाला जर आज आरक्षणासाठी मोर्चे काढावे लागत असतील तर त्याचे पाप भाजपचेच आहे. सरकार अकार्यक्षम आहे कोणत्याही समाजघटकांना न्याय देऊ शकत नाही म्हणून विविध समाजघटक मोर्चे काढून न्यायाची मागणी करत आहेत.

फडणवीस मुख्यमंत्री होऊ नये म्हणून पवारांनी सर्वतोपरी प्रयत्न केले-बावनकुळे

मुंबई | प्रतिनिधि

मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्र्यांनी घेतली जनजाती सळळागार परिषेदची बैठक **महाराष्ट्रासाठी स्वतंत्र अनुसूचित जमाती आयोग स्थापन करणार : मुख्यमंत्री शिंदे**

मंबर्ड | प्रतिनिधि

केंद्र शासनाच्या धर्तीवर महाराष्ट्रासाठी स्वतंत्र
अनुसूचित जमाती आयोग स्थापन करण्यास
मान्यता दिल्याचे मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी
सांगितले. मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली आज
झालेल्या राज्य जनजाती सल्लागार परिषदेमध्ये
याप्रस्तावाला मंजुरी देण्यात आली. यासोबतच
राज्याच्या अनुसूचित क्षेत्राच्या पुनर्रचनेबाबत,
लोकसंघ्येच्या प्रमाणात निधीची तरतूद,
आदिवासी जिल्हातील तालुक्यांमध्ये प्रकल्प
कार्यालय सुरू करणे आदी विविध विषयांवर या
बैठक्यात चर्चा करण्यात आली

बठकात बद्या कर्षण्यात आला.
मंत्रालयातील मंत्रिमंडळ सभागृहात झालेल्या
या बैठकीस उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस,
उपमुख्यमंत्री अंजित पवार, विधानसभा उपाध्यक्ष
नरहरी डिग्रेवाळ, आदिवासी विकास मंत्री डॉ.
विजयकुमार गावित, अन्न व औषध प्रशासन
मंत्री धर्मरावबाबा आत्राम यांच्यासह आदिवासी
क्षेत्रातील खासदार, आमदार उपस्थित
होते. राज्यासाठी स्वतंत्र अनुसूचित जमाती आयोग
स्थापन करण्याबाबत विधी व न्याय विभागाचे
अभिप्राय घेण्यात आले असून या आयोगाच्या
अधिनियमाचा मसूदा आदिवासी संशोधन व

प्रशिक्षण संस्थेकडून तयार करून घेण्यात आला आहे. आज झालेल्या राज्य जनजाती सल्लगार परिषदेच्या ५१ व्या बैठकीत त्यास पुढील कार्यवाहीसाठी मान्यता देण्यात आली. आदिवासी विभागासाठी तरतूद करण्यात आलेला निधी त्या आर्थिक वर्षात खर्च झाला नाही तर तो व्यपगत होतो याविषयावर बैठकीत सविस्तर चर्चा झाली. विभागासाठी डिसेंबर अखेरपर्यंत संपूर्ण निधी वितरीत करायचा. अन्यत्र निधी वळवायचा नाही असे मध्यमंत्र्यांनी यावेळी

सांगितले. आदिवासी क्षेत्रात होणाऱ्या कामांची गुणवत्ता दर्जेदार असली पाहिजे, रस्ते, आश्रमशाळा, वसतीगृह यांची कामे दर्जेदार होण्यासाठी यंत्रणेने प्रयत्न करावेत त्यासाठी त्याभागातील खासदार, आमदार यांनी संनियंत्रण करावे, असे मुख्यमंत्री श्री. शिंदे यांनी सांगितले. राज्यातील ११ अतिसंवेदनशील प्रकल्प कार्यालयांमध्ये प्रकल्प अधिकारी पदावर भारतीय प्रशासना सेवेतील अधिकाऱ्यांची पूर्णवेळ नियुक्ती करण्याबाबत यावेळी चर्चा झाली. प्रकल्प

अधिकांश्यांनी आपल्या कार्यक्षेत्रातील आश्रमशाळांना नियमित भेटी द्याव्यात, असे निर्देशही मुख्यमंत्र्यांनी यावेळी दिले. यावेळी आदिवासी बहुल जिल्ह्यांमध्ये तालुकास्तरावर प्रकल्प कार्यालयांची निर्मिती करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली. राज्यातील आदिवासी तालुक्यांना आकांक्षित तालुके घोषित करण्याबाबत यावेळी निर्णय घेण्यात आला. राज्याच्या अनुसूचित क्षेत्राच्या पुनर्रचनेच्या प्रस्तावाबाबत यावेळी चर्चा झाली. राज्यात

सध्या १३ जिल्हे अनुसूचित क्षेत्र म्हणून घोषित असून त्यातील २३ तालुके पूर्णतः ३६ अंशाता तालुके आहेत. अनुसूचित क्षेत्राच्या पुनर्रचनेच्या प्रस्तावात नव्याने गावांचा समाविष्ट करण्याचे प्रस्तावित केल्याचे यावेळी सांगण्यात आले. पुनर्रचनेच्या प्रस्तावानुसार नव्याने गावे वाढणार असल्याचे यावेळी सांगण्यात आले. त्यावर सर्व लोकप्रतिनिर्धारींशी विचारविनिमय करून आदिवासी विकास मंत्री यांनी अंतिम आराखडा तयार करण्याबाबत बैठकीत निर्णय घेण्यात आला. यावेळी आदिवासी विकास विभागाचे सचिव विजय वाघमारे यांनी सादरीकरण केले. आयुक्त राजेंद्र भारूड यांनी पुनर्रचनेबाबत सादरीकरण केले. बैठकीस खासदार राजेंद्र गावित, अशोक नेते, आमदार सर्वश्री राजकुमार पटेल, दौलत दरोडा, अशोक उझेके, किरण लहामटे, आमशा पाडवी, राजेश पाडवी, शिरीषकुमार नाईक, दिलीप बोरसे, काशिराम पावरा, नितिन पवार, कृष्ण गजबे, शांताराम मोरे, हिरामन खोसकर, संदीप दुर्वे, सुनिल भुसारा, श्रीनिवास बनगा, राजेश पाटील, देवगम होळी यांच्यासह विविध विभागांचे अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, सचिव उपस्थित होते.

